

De bankjesantenne van Desiree

Sommige bankjes zijn niet zomaar bankjes. Ze verschillen in karakter, kleur, formaat, materiaal, net als de mensen die er op zitten. Die combinatie maakte fotografe Desiree Meulemans nieuwsgierig. Op haar blog openbankjeinutrecht.nl doet ze verslag van haar ontmoetingen in parken en langs de singels. 'Bij ieder bankje word ik verrast.'

TEKST HUGO VERKLEY
PORTRET BAS DE MEIJER

Met de camera in haar tas fietst Meulemans regelmatig door Utrecht op zoek naar bankjes. In de buurt aangekomen parkeert ze haar fiets en aanschouwt het bankje. Waarom zou dit mens op het bankje zitten? Waar naartoe is hij of zij onderweg? Welk verhaal gaat er achter schuil? Wekelijks wil ze één of twee nieuwe

'bankjes' plaatsen. Het gaat lekker, Meulemans heeft al heel wat mensen gesproken. Van twee jongens die een jointje rookten, tot een wat oudere man die met een bos bloemen zat te wachten op een afscheidsreceptie. 'Hiervoor heb ik het fotoproject 'Utrecht in de vroegte' gemaakt, waarvoor ik iedere week in de ochtend bij iemand of ergens in Utrecht heb gefotografeerd om de start van de dag vast te leggen. Toen ik daarmee klaar was, vroegen mensen me vaak of ik al een ander

project in gedachten had', zegt Meulemans, in het dagelijks leven ook grafisch ontwerpster. Het idee ontstond sluimerend. 'Verschillende vragen kwamen in me op. Waar moet ik op letten, hoe promoot ik het, zijn mensen wel enthousiast?'

Spannend en vreemd

Na een poosje, ergens halverwege oktober, besloot ze dat het tijd werd om gewoon te starten. 'Ik gaf mezelf toen een uur om te gaan kijken of het zou werken. Ik ging naar het Domplein, op zoek naar een bankje met mensen erop.' Al vrij snel zag ze een man en twee kinderen op een bankje zitten. Dus erop af dan maar. 'De eerste keer was het best wat spannend en vreemd om die mensen aan te spreken. Hoe zouden ze reageren? Ik legde ze uit wat mijn bedoeling was, dat ik foto's wilde maken voor een nieuw project en vroeg ze of ze op de foto wilden.' Dat wilden ze wel.

Een minuut of tien, soms een kwartiertje, is ze bezig met het maken van foto's en het houden van een gesprekje. Hamvraag: wat doen ze daar? Poseren? Liever niet. 'De foto's moeten wel zo spontaan mogelijk zijn. Tot nu toe heb ik maar één keer te horen gekregen van mensen dat ze niet op de foto wilden. Mensen reageren altijd positief, dat heeft mij aangenaam verrast. Ik geef hen mijn kaartje waar de site op staat, zodat ze de foto kunnen opzoeken. Bijzonder was ook die ene keer toen ik een foto wilde maken van twee mannen die elkaar niet bleken te kennen. Toen

HET ONVERWACHTE
MAAKT HET
SPANNEND

JANSKERKHOF

Frans van Jaarsveld uit Schalkwijk is even op dit bankje gaan zitten om herinneringen op te halen. Hier fietste hij vroeger toen hij op het Gregorius zat. En verder houdt hij zijdelings de bomen in de gaten. Hij heeft een boomverzorgingsbedrijf gehad en ook de bomen in Utrecht verzorgd, dus hij weet wat er speelt in Utrecht 'op bomengebied'.

JAARBEURS,
KREADOE

Nog even buiten een sigaretje roken en dan gaat Willie met schoondochter Janneke naar binnen bij de Kreadoe. Ze heeft op internet van alles ingevuld en heeft nu 2 kaartjes gewonnen. Zodra ze binnen zijn lopen ze meteen door naar de achterkant, want daar is het nog rustig. Willie is creatief. Ze brei, maakt poppetjes van vilt en doet aan origami. Momenteel leert ze Janneke quilten, op de ouderwetse manier.

moesten ze plots met elkaar in overleg of ze wel of niet op de foto wilden en raakten zo dus aan de praat. Ze wilden overigens wél op de foto.'

Geen selfies meer!

Meulemans hoopt met haar foto's het alledaagse vast te leggen. 'Mensen zetten tegenwoordig veel foto's op internet. Dat zijn dan vaak zogenaamd spontane foto's, terwijl er van alles aan is gefotoshopt. Niets is wat het lijkt. Ik heb een bewondering voor mensen en vind mensen vaak heel mooi in wat ze doen en hoe ze zijn. Dat wil ik graag vastleggen. Er zijn zoveel mooie dingen te zien, als je maar gewoon om je heen kijkt. Veel mensen zijn bezig met zichzelf en maken dus alleen foto's van zichzelf. Draai de camera ook eens om!'

Het project is voor haar ook een manier om achter de computer vandaan te komen. 'Als grafisch ontwerper werk ik veel achter een bureau. Nu trek ik er meer op uit. Ik weet van te voren nooit hoe een ontmoeting zal verlopen en dat maakt het zo leuk.'

Bankjesantenne

Hoe lang wil ze doorgaan? 'Ik zou in ieder geval graag alle seizoenen in beeld brengen.' Of het ook een boek gaat worden weet ze nog niet. 'Van 'Utrecht in de vroegte' is een boek verschenen en ik heb met dat project twee keer kunnen exposeren. Misschien maak ik hier ook wel weer een boek van. Nu ben ik vooral bezig met het zoeken naar bankjes en de verhalen. Daar krijg ik nu echt een antenne voor. Overal waar ik kom, kijk ik of ik ergens een mogelijke foto zie. Het lijstje met bankjes waarvan ik nog een foto wil maken, is al behoorlijk lang. Zo is er bij de Weerdsingel een rotonde waar een bankje staat met uitzicht op de rotonde, niet op het water. Als ik aan het einde van de middag van mijn werkruimte naar huis fiets en daar langs rijd, zit er altijd een aantal mannen op. Binnenkort zal ik hen toch eens vragen...'

Foto's zien? Kijk op www.opeenbankjeinutrecht.nl

Ook voor dak- en thuislozen is kerst een tijd van familie en samenzijn. Maar soms is dat confronterend, omdat het niet voor iedereen een optie is. Er wordt een hoop voor ze georganiseerd, prachtig, maar wat willen ze zelf? De huiskamer van het Catharijnehuis is misschien de ideale plek om dat te vragen. Aan een tafeltje zitten twee vijftigplussers lol te hebben. Misschien daar maar eens beginnen.

TEKST FRANCA DUYM

BEELD FRANK DRIES

‘Mag ik er bij komen zitten?’ Na een handgebaar schuif ik aan bij de twee. De één zit achterover, zijn handen gevouwen over zijn buik, een tevreden lach op zijn gezicht. De ander buigt wat naar voren, glittdingen hangen aan zijn roze hoed, twee tassen hangen om zijn grote bontjas. ‘We hadden het net over mijn kip,’ zegt de man met de hoed. Beleefdheden worden maar half uitgewisseld, wel wordt er thee gehaald. Ik val midden in het gesprek, met m’n neus in de boter.

‘Ik heb vandaag mijn broer meegenomen,’ zegt Man met Hoed, wijzend naar de andere man. En ze kijken elkaar alweer liefdevol aan.

Als ik vertel dat ik voor het kerstnummer kom, houdt Broer de boot een beetje af: ‘We zijn te goedgehumeurd om het over kerst te hebben,’ zegt hij, en hij lacht zijn bebaarde wangen rood. Hij bedoelt het niet sarcastisch of grappig, zo gaat hij verder, hij is écht goed gehumeurd. Hij straalt een bepaalde rust uit, alsof hij sowieso niet vaak last heeft van een slecht humeur.

Man met Hoed is ook niet direct te porren voor een kerstgesprek. Hij is met zijn hoofd nog bij zijn kip. Ze hebben er allebei één, hij en zijn broer, en het is de bedoeling dat die met elkaar gaan trouwen. ‘Hij heeft een hanekip, ik heb een kippige kip.’